

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Образотворче мистецтво	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Скульптура	Рік навчання	1
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	Нормативна
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	Семестр	1

ПЛАСТИЧНА АНАТОМІЯ

Семестр 1 (осінь 2021/2022)

01 вересня — 14 грудня

Викладач Наталуха Ірина Миколаївна, кандидат медичних наук, доцент

E-mail irinanataluha75@gmail.com

Заняття понеділок — 3 пара (13.00 – 14.40)

Адреса корпус 3, вул. Мистецтв 11

Телефон 067 911-38-77

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні. Умови листування: 1) в *темі* листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (скорочено — ТМ); 2) в полі тексту листа позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: *прізвище_ завдання*. Розширення: *текст* — *doc, docx, ілюстрації* — *jpeg, pdf*. Окрім роздруківок для аудиторних занять, роботи

для рубіжного контролю мають бути надіслані на пошту викладача. Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною, у коридорах академії не припустимі. Консультування з викладачем в стінах академії відбуваються у визначені дні та години, у разі дистанційного навчання – через Zoom.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна не має обов'язкових передумов для вивчення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

1. Учебний посібник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2008, 144 стр, іл 164
2. Підручник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2018, 206 стр, іл 189
3. Підручник «Пластична анатомія». Книга 1. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2007, 192 стр
4. Підручник «Пластична анатомія». Книга 2. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2009, 208 стр
5. Виконання функції наукового керівника студентів

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Додаткові навчальні матеріали зберігаються в електронному вигляді на кафедрі Скульптура ХДАДМ.

НЕОБХІДНЕ ОБЛАДНАННЯ

Блокнот/зошит для конспекту, ручка. Комп'ютерна техніка (ноутбук, планшет, смартфон тощо) з можливістю виходу до мережі Інтернет. Програми, необхідні для виконання завдань: Microsoft Word або LibreOffice.

МЕТА Й ЗАВДАННЯ КУРСУ

Мета: освоєння знань з побудови тіла людини (побудови скелету, м'язової системи, сухожилків та суглобів), вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету.

Завдання: обумовлені вимогами до бакалавра з образотворчого мистецтва та реставрації творів мистецтва і полягають в одержанні теоретичних знань щодо побудови скелету людини взагалі та його складових; м'язової системи та формування зовнішніх форм людини; вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, пропорцій; впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету та змін, що відбуваються при русі, з метою подальшого засвоєння новітніх комп'ютерних технологій для вирішення фахових задач.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

будівлю кістково-м'язової системи людини;

пропорції та вікові особливості кістково-м'язової системи людини;

зміни, які відбуваються при русі;

вміти:

виконувати анатомічні рисунки по пам'яті;

виражати вплив на пластику та пропорції людини окремих частин скелету;

виражати зміни, які відбуваються при русі;

мати навички:

застосовувати теоретичні та практичні знання з пластичної анатомії при виконанні рисунку людини і подальших творчих роботах.

КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ

Дисципліна «Пластична анатомія» забезпечує низку компетентностей, відповідно до спеціалізації 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація».

Загальні компетентності):

- Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності

- Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища.
- Здатність володіти основними класичними і сучасними категоріями та концепціями пластичної анатомії.
- Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі.
- Здатність використовувати професійні знання у практичній мистецтвознавчій діяльності.
- Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

На підставі набутих компетентностей студент має демонструвати наступні знання та навички:

- Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- Застосовувати знання з пластичної анатомії у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

- Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.
- Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна “Пластична Анатомія” викладається у межах циклу математичної та природничо-наукової підготовки та призначена для вивчення особливостей будови людини для подальшого застосування набутих знань при опануванні майже усіх дисциплін циклу професійної та практичної підготовки де наявні зображення людини. Вивчення дисципліни пластична анатомія базується на засадах інтеграції теоретичних і практичних знань, отриманих студентами під час аудиторних та самостійних занять. Дисципліна “Пластична анатомія” вивчає будову і розташування органів які визначають зовнішні форми тіла людини: скелет, м’язи, сухожилля, суглоби, деталі голови; вивчає рухи і пропорції а також міміку, зображення людини на анатомічних основах: побудова фігури на основі скелета і узагальнених м’язових масивів і уточнення деталей на основі окремих анатомічних утворень.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення зовнішніх форм тіла, їх особливостей, співвідношення між собою і зміни при русі (динаміка) і у спокої (статика)

Внутрішня структура організму розглядається пластичною анатомію для того щоб зрозуміти виразність зовнішніх форм тіла.

Пластична анатомія задовольняє потреби образотворчого мистецтва. Її часто називають “анатомією для художників”

Дисципліна вивчається студентами 1 курсів денної та заочної форми навчання і має сформувати фахові компетентності художника.

Навчальна програма з Пластичної анатомії містить три складові: анатомія скелету людини та м’язи, пропорції.

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання пластичної анатомії є освоєння знань с побудови тіла людини (побудови скелету, м'язової системи, сухожилків та суглобів), вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини впливу на пластику та пропорцію людини окремих частин скелету.

Завдання з дисципліни обумовлені вимогами до бакалавра з образотворчого мистецтва та реставрації творів мистецтва і полягають в одержанні теоретичних знань щодо побудови скелету людини взагалі та його складових; м'язової системи та формування зовнішніх форм людини; вікових та статевих особливостей будівлі кістково-м'язової системи людини, пропорції; впливу на пластику та пропорції людини окремих частин скелету та змін, що відбуваються при русі, з метою подальшого засвоєння новітніх ком'ютерних технологій для вирішення фахових задач

1.3 Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- Будівлю кістково-м'язової системи людини
- Пропорції та вікові особливості кістково-м'язової системи людини
- Зміни,

уміти:

- Виконувати анатомічні рисунки по пам'яті;
- Виразити вплив на пластику та пропорції людини окремих частин скелету
- Виразити зміни які відбуваються при русі

мати навички:

- Застосовувати теоретичні та практичні знання з пластичної анатомії
- На вивчення навчальної дисципліни для денної форми навчання відводиться 90 годин (3 кредитів ЄКТС), з них: лекції – 10 годин (денна форма навчання), практичні аудиторні заняття – 20 годин (денна форма навчання). Самостійна робота – 60 годин (денна форма навчання).

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Програмою передбачено рубіжні етапи контролю у формі поточних усних опитувань та перевірки домашніх завдань

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Національна	Бали	ECTS	Національна	Бали	ECTS
відмінно	90–100	A	задовільно	64–74	D
			незадовільно	35–59	FX
добре	82–89	B	незадовільно (повторне проходження)	0–34	F
	75–81	C			

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час занять необхідно вимкнути звук мобільних телефонів як студентам, так і викладачу. Вітається власна думка з теми заняття, аргументоване відстоювання позиції. У разі відрядження, хвороби тощо викладач має перенести заняття на вільний день за попередньою узгодженістю зі студентами.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНOSTI

Пропускати заняття без поважних причин недопустимо (причини пропуску мають бути підтверджені). Запізнення на заняття не вітаються. Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті відповісти на ключові питання.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у своїх доповідях, статтях, при складанні екзаменів тощо). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Якщо під час рубіжного контролю помічено списування, студент втрачає право отримати бали за тему і перескладає її під час заліку. Якщо це відбулось в процесі заліку — студенти отримують тільки ті бали, що були зараховані за попередні етапи контролю.

Корисні посилання: <https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД ЗАНЯТЬ (1 семестр)

Дата	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
		денна форма					
		Усього	Лекції	Практ.	Лаборат.	Індивід.	Самот.

1	2	3	4	5	6	7	8
1 тиждень	Тема. Скелет людини						
2 тиждень	Тема. Череп	9	1	2			6
3 тиждень	Тема. Хребетний стовбур та скелет верхнього плечового поясу	9	1	2			6
4 тиждень	Тема. Скелет верхньої вільної кінцівки (плече, передпліччя, кисть)	4,5	0,5	1			3
5 тиждень	Тема. Скелет грудної клітки та тазу	4,5	0,5	1			3
6 тиждень	Тема. Скелет вільної нижньої кінцівки (стегно, гомілка, стопа)	9	1	2			6
7 тиждень	Тема . З'єднання кісток, суглоби	6	1	1			4
8 тиждень	Модульний контроль						
9 тиждень	Тема. Мієлогія та органи чуття						
10 тиждень	Тема. М'язи голови, шиї. Очі, ніс, губи, вуха.	10,5	1	2,5			7
11 тиждень	Тема. М'язи верхнього плечового поясу, грудей та живота	9	1	2			6
12 тиждень	Тема. М'язи верхньої кінцівки (плеча, передпліччя, кисті)	9	1	2			6
13 тиждень	Тема. Мієлогія і особливості будови людини						
14 тиждень	Тема. М'язи спини, тазу, стегна, гомілки та стопи	10,5	1	2,5			7
15 тиждень	Тема. Пропорції, вікові та статеві відмінності та пластичні особливості постаті при русі	9	1	2			6
	Усього годин:	48	5	11			32
	Разом за рік:	90	10	20			60

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Поточне тестування та самостійна робота								
Модуль 1	Змістовий модуль № 1			Змістовий модуль № 2			Підсумковий контроль	Сума
	Т. 1.1	Т. 1.2	Т. 1.3	Т. 2.1	Т. 2.2	Т. 2.3	залік	
	10	20	15	20	15	10	10	100
Модуль 2	Змістовий модуль № 3			Змістовий модуль № 4			Підсумковий контроль	Сума
	Т. 3.1	Т. 3.2	Т. 3.3	Т. 3.1	Т. 3.2		іспит	
	15	15	15	25	20		10	100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Бали		Критерії оцінювання
A	90-100	Студент в повному обсязі опанував матеріал курсу, творчо підійшов до виконання завдань, логічно побудував і фахово виконав усі завдання, надав додаткові варіанти за відповідними темами, продемонстрував здатність до пошуку нестандартних рішень поставлених задач.
B	80-89	Студент добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з усіма поставленими завданнями, творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому зробив декілька незначних помилок.
C	75-81	Студент в цілому добре опанував матеріал курсу, вчасно та якісно справився з більшістю поставлених завдань, достатньо творчо підійшов до виконання цих завдань, але при цьому виконана робота мала значні фактологічні недоліки.
D	64-74	Студент не в повному обсязі опанував матеріал курсу, справився з переважною більшістю поставлених завдань або виконав усі завдання на недостатньо професійному рівні, при цьому виконана робота мала значні недоліки (неохайність та запізнення з виконанням, відсутність творчого підходу тощо).
E	60-63	Студент в недостатньому обсязі опанував матеріал курсу, справився з основними з поставлених завдань, але при цьому виконана робота має багато значних недоліків (неохайність виконання, відсутність творчого підходу, невчасна подача виконаної роботи тощо).

FX	35-59	Студент не впорався із головними задачами дисципліни, тобто не опанував більшість тем курсу, не відвідував заняття без поважних причин, допустив значну кількість суттєвих помилок при виконанні завдань. Про відсутність належних знань. У цьому випадку для отримання оцінки потрібна значна додаткова робота по виконанню усіх завдань відповідно програми курсу і повторна передача.
F	1-34	Студент не володіє знаннями з усіх модулів курсу, не виконав програми курсу і, відповідно, не впорався з поточними перевітками та не склав диференційного заліку. В цьому випадку передбачений обов'язковий повторний курс навчання.

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за активність студента та творчий підхід під час практичних занять та написання статей. Максимальна кількість балів: 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Дюваль М. Анатомия для художников / пер. с франц. — М., 1940. — 367 с.
2. Павлов Г.М., Павлова В.Н. Пластическая анатомия // под ред. М.Ф. Иваницкого. — М.: КОИЗ, 1954. — 224 с.
3. Павлов Г.М., Павлова В.Н. Пластическая анатомия. — М.: Искусство, 1966. — 243 с.
4. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия человека и животных. — М.: Высшая школа, 1978. — 187 с.
5. Рабинович М.Ц. Пластическая анатомия и изображение человека на ее основах. — М.: Изобразительное искусство, 1985. — 223 с.
6. Барчай Э. Анатомия для художников. — Будапешт: Корвина, 1977.
7. Учебний посібник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2008, 144 стр, іл 164

8. Підручник «Пластична анатомія» І.М Наталуха, В.В Апальков, С.В Рибін, В.А Носань, Р.Ю Ногін, Харків, ХДАДМ, Майдан, 2018, 206 стр, іл 189
9. Підручник «Пластична анатомія». Книга 1. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2007, 192 стр
10. Підручник «Пластична анатомія». Книга 2. С.В Рибін, В.В Бобін, С.М Калашнікова, А.С Куліш, І.М Наталуха, Харків, 2009, 208 стр

Допоміжна

1. Воробьев В.П. Атлас анатомии человека. — Л.: Медгиз, 1938. — 352 с.
 2. Герасимов М.М. Основы восстановления лица по черепу. — М., 1949. — 255 с.
 3. Иваницкий М.Ф. Движения человеческого тела. — М., 1946. — 220 с.
 4. Лысенков Н.К. Пластическая анатомия. — М., 1925. — 240 с.
 5. Привес М.Г., Лысенков М.К., Бушкович В.И. Анатомия человека. — М.: Гиппократ, 1997. — 361 с.
 6. Сапин М.Р., Билич Г.Л. Анатомия человека. — М.: Высшая школа, 1989. — 627 с.
- 1.